

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21.11.2016r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Leszek Matuszewski

Protokolant: prot. sąd. E. C.

po rozpoznaniu w dniu 21.11.2016r. sprawy **Z. P.** obwinionego o popełnienie wykroczenia z art. 107 kw, na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 15.04.2015r., sygn. akt IIW 58/16

I. W ramach przypisanego obwinionemu Z. P. czynu przyjmuje, że w okresie od 2007r do końca września 2014r w J., gm. T. złośliwie niepokoił W. D. (1) poprzez kierowanie pod jego adresem wyzwisk i obelg i że jego zachowanie wyczerpało znamiona wykroczeń z art. 107 kw i na podstawie art. 5§ 4 kpsw w zw. z art. 45 § 1 kw uchyla zaskarżony wyrok i w tym zakresie postępowanie umarza,

II. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w ramach przypisanego obwinionemu Z. P. czynu uznaje go za winnego tego, że w okresie od maja 2015r do początku listopada 2015r w J., gm. T. złośliwie niepokoił W. D. (1) poprzez kierowanie pod jego adresem wyzwisk i obelg i że jego zachowanie wyczerpało znamiona wykroczenia z art. 107 kw i na podstawie 107 kw wymierza mu karę 500zł (pięćset) grzywny,

III. w pozostałym zakresie utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

IV. zasądza od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty postępowania odwoławczego w kwocie 50 zł i wymierza opłatę za II instancję w kwocie 50 zł.

L. M.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gnieźnie, wyrokiem zaocznym z dnia 15 kwietnia 2016 roku, sygn. akt II W 58/16 uznał obwinionego **Z. P.** za winnego tego, że okresie od 2007 roku do 8 listopada 2015 roku w J. gm. T. złośliwie niepokoił W. D. (2) poprzez kierowanie pod jego adresem wyzwisk i obelg i za ten czyn na podstawie art. 107 k.w. skazał go na karę grzywny w kwocie 500 złotych.

W ostatnim punkcie wyroku zasądzone od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w kwocie 100 złotych i wymierzono mu opłatę w kwocie 50 złotych.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się **obrońca obwinionego** składając wyrok od całości wyroku. Obrońca zarzucił orzeczeniu obrazę art. 7 k.p.k. w związku z art. 8 k.p.s.w. , art. 4 k.p.k., art. 413 §1 pkt 5 k.p.k., a także art. 45 § k..w.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie w jakim obejmuje okres od dnia 16 lipca 2014 roku poprzez uniewinnienie obwinionego w tej części, uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie w jakim obejmuje okres do dnia 15 lipca 2014 roku i umorzenie postępowania w tej części. Z ostrożności procesowej obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim obejmuje okres do dnia 15 lipca 2014 roku poprzez uniewinnienie podsądnego w tej części, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy obwinionego Z. P. okazała się tylko o tyle konieczna, że doprowadziła do kontroli odwoławczej skutkującej ustaleniem przez Sąd odwoławczy, że obwiniony dopuścił się kilku wykroczeń na szkodę podsądnego w różnych przedziałach czasowym i częściowym umorzeniem postępowania z uwagi na przeszkodę procesową w postaci przedawnienia orzekania. Wywody obrońcy nie zdołały zaś podważyć ustaleń o winie i sprawstwie obwinionego.

Na wstępie należy zauważyć, że postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone prawidłowo. Sąd I instancji rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy, na ich podstawie poczynił, w zasadniczym zakresie, prawidłowe ustalenia faktyczne. Zastrzeżenia Sądu II instancji wzbudza jedynie przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że obwiniony w inkryminowanym okresie dopuścił się jednego wykroczenia na szkodę pokrzywdzonego wypełniającego znamiona przepisu art. 107 k.w. (o czym szerzej w dalszej części niniejszego uzasadnienia).

Sąd II instancji przypomina, że Sąd rozpoznaje sprawę w granicach przedmiotowych i podmiotowych zakreślonych skargą. Uniewinnienie może nastąpić od czynu zarzucanego we wniosku o ukaranie. Nie jest możliwe natomiast uniewinnienie podsądnego jedynie od elementów czynu określonego w skardze. (zob. np. wyrok SN z dnia 5 III 1985 roku, III KR 53/85, wyrok SN z dnia 2 III 1984 roku III KR 28/34). Sąd Rejonowy uznając, że nie ma bezpośrednich dowodów sprawstwa obwinionego w zakresie części zarzucanych mu zachowań, prawidłowo wyeliminował je z opisu czynu.

Obrońca ma rację, że Sąd Rejonowy nie dość dokładnie ustalił okres, w jakim podsądny miał kierować pod adresem świadka wyzwiska i obelgi. Błędem Sądu I instancji również było przyjęcie, że podsądny dopuścił się jednego wykroczenia. Rozumowanie Sądu Rejonowego różni się z treścią oświadczeń dowodowych złożonych przez pokrzywdzonego, który wskazał w jakich miesiącach miał kontakt z obwinionym. Pokrzywdzony zeznał, że „ Ja zamieszkuje w T., a w J. gm. T. posiadam działkę rekreacyjną nad jezioro O.. Naprzeciwko mojej działki swój dom posiada Z. P.. Kiedy ja wychodzę z mojej działki, to zazwyczaj widzę P. jak stoi w oknie swojego domu i pod moim adresem kieruje różne przezwiska i obelgi np. siwy łeb z poprawczaka, ty gnoju, ty chuju. Te przezwiska ciągną się od wielu lat i P. w ten sposób zachowuje się jak tylko mnie widzi. Ostatnie takie zdarzenia miało miejsce krótko przed tym jak byłem na policji (...) Od czasu gdy policja złożyła do Sądu wnioski o ukaranie to P. przestał mnie wyzywać, być może jest to spowodowane tym, że ja na działkę w okresie zimowym jeżdżę tylko sporadycznie, żeby sprawdzić, czy wszystko jest tam w porządku. Ja zazwyczaj na działce przebywam od początku maja do września, ale to jest uzależnione od pogody (k.35-36). Zeznania pokrzywdzonego upoważniają do przyjęcia, że opisane przez niego zachowania obwinianego koncentrują się w okresie od maja do września, a następnie następuje przerwa, gdyż się nie widują. Wykroczenie opisane w art. 107kw, popełnione poprzez złośliwe niepokojenie jest wykroczeniem wieloczynowym. Jeżeli sprawca w określonym przedziale czasowym wielokrotnie złośliwie niepokoi pokrzywdzonego to popełnia jedno wykroczenie. Kilkumiesięczne przerwy pomiędzy poszczególnymi zachowaniami powodują natomiast, że sprawca realizuje odrębne zachowania stanowiące odrębne wykroczenia z art. 107kw.

W tej sytuacji należy przyjąć, że obwiniony do września 2014r dopuścił się popełniania kilku wykroczeń, których karalność uległa przedawnieniu.

Sąd Okręgowy z uwagi na ujemną przesłankę procesową w postaci przedawnienia orzekania na podstawie art.107 k.w. w związku z art. 5 § 4 k.p.s.w. w związku z art. 45 § 1 k.w. uchylił w tej części zaskarżony wyrok i w tym zakresie postępowanie umorzył.

Sąd Rejonowy natomiast prawidłowo przyjął sprawstwo i winę obwinionego w odniesieniu do zachowań popełnionych w okresie od maja 2015r do początku listopada 2015r. (pokrzywdzony zeznając na rozprawie wskazał, że ostatni raz wyzywany był przez obwinionego bezpośrednio przed zgłoszeniem sprawy na policję).

Wbrew temu, co forsuje skarżący, Sąd Rejonowy ustalił w sposób dostateczny miejsce popełnienia czynu oraz pozostałe okoliczności zezwalające na przyjęcie, że podsądny kierował pod adresem pokrzywdzonego wyzwiska i obelgi. Z uwagi na fakt, że pokrzywdzony opisywał podobne do siebie, powtarzające się przez wiele lat, nieprawidłowe

zachowania obwinionego, trudno od niego wymagać aby precyzyjnie wskazał, dokładne daty tych zachowań i okoliczności z nimi związane. Brak szczegółowości jego relacji wynika z charakteru opisywanych przez niego zachowań obwinionego.

W tej sytuacji, Sąd I instancji, prawidłowo, na podstawie zeznań pokrzywdzonego, odtworzył zachowanie odpowiadające znamionom z wykroczenia z art. 107 k.w. To, że pokrzywdzony jest skonfliktowany z podsądnym nie podważa automatycznie jego relacji procesowych. Co istotne, świadek potrafił przyznać, które zachowania dostrzegł, a co do których jedynie domyśla się, że zostały popełnione przez podsądnego. Wbrew temu, co sugeruje obrońca, ta okoliczność wskazuje na szczerłość pokrzywdzonego w opisywaniu przebiegu wydarzeń. Obwiniony w swoich wyjaśnieniach nie przedstawił żadnych okoliczności, które mogłyby podważyć wiarygodność relacji procesowych pokrzywdzonego. Oczywiście obwiniony ma prawo do obrony przed stawianymi mu zarzutami w wybrany przez siebie sposób – poprzez złożenie wyjaśnień, czy odmowę ich złożenia. Jednakże jego wypowiedzi procesowe, niezależnie od treści podlegają ocenie w konfrontacji z pozostałym materiałem dowodowym.. Nie ujawniły się zatem żadne okoliczności przemawiające za tym, aby Sąd Rejonowy miał zbadać, czy „oskarżyciel posiłkowy nie spowodował obwinionego swoim działaniem, bądź też czy sam nie popełnił tego samego wykroczenia (s. 5 uzasadnienia apelacji). Obwiniony w toku postępowania nie złożył także żadnych wniosków dowodowych. Sąd I instancji w oparciu o ujawniony materiał dowodowy nie miał podstaw, aby przeprowadzać dowody z urzędu.

Dla oceny czy nie została naruszona reguła in dubio pro reo nie są miarodajne wątpliwości zgłoszone przez apelującego, ale to, czy orzekający w sprawie sąd rzeczywiście powziął wątpliwości, co do treści ustaleń faktycznych, a wobec braku możliwości ich wyjaśnienia rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego (vide: postanowienie SN z dnia 26 lipca 2007 r., IV KK 175/07, OSNKW 2007 nr.1, poz.1738). W niniejszej sprawie, nie można mówić o obrazie art.5 § 2 k.p.k., gdyż Sąd Rejonowy poczynił kategoryczne ustalenia faktyczne, a zatem ewentualne zastrzeżenia mogą być rozstrzygane na płaszczyźnie respektowania przez Sąd Rejonowy dyrektywy swobodnej oceny dowodów wynikającej z art.7 k.p.k. w związku z art. 8 k.p.s.w.

Obrońca błędnie wskazał również na obrazę art.4 k.p.k. w związku z art. 8 k.p.s.w. Przepis art. 4 k.p.k. w ogóle nie może być samodzielną podstawą apelacji ponieważ formułuje one tylko zasady procesowe, których wysoki poziom abstrakcji normatywnej powoduje, że bez powiązania ich z konkretnymi przepisami prawa procesowego, "ucieleśniającymi" te wskazania ogólne, wykluczone jest posługiwanie się nimi w środku odwoławczym. (vide: postanowienie z dnia 30 lipca 2008 r., II KK , LEX 448993). W istocie autor apelacji wniesionej ograniczył się do gołosłownego wskazania naruszonego przepisu bez jakiegokolwiek wskazania obrazy innych przepisów stanowiących wszakże konkretyzację przepisów czy 4 k.p.k.

Z uwagi na dokonaną zamianę opisu przypisanego Z. P. czynu, tj. istotne skrócenie czasookresu, którym objęto przypisane zachowanie, koniecznym stało się ukształtowanie na nowo sprawiedliwej odpłaty karnej. Zdaniem Sądu Okręgowego sprawiedliwą sankcją za to zachowanie jest kara 500 złotych grzywny. Tego rodzaju dolegliwość jest adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości i zawinienia. Podsądny podjął na szkodę pokrzywdzonego bardzo dokuczliwe zachowania, naruszając jego spokój oraz naruszając godność osobistą. Zachowanie obwinionego było nadto dość intensywne. Powstrzymywanie się od wyzwisk i obelg pod adresem innych osób stanowi elementarny wymóg w relacjach międzyludzkich.

Także względy prewencji generalnej przemawiają za zdecydowanym sankcjonowaniem tego rodzaju bezprawnych zachowań.

Orzekając o kosztach postępowania, na podstawie art.119 k.p.s.w., art.1, art.3 ust. 1 , art.21 ustawy z dnia 23 czerwca o opłatach w sprawach karnych, zasądzono od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty postępowania odwoławczego w kwocie 50 zł i opłatę za II instancję w kwocie 30 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy:

I. W ramach przypisanego obwinionemu Z. P. czynu przyjął, że w okresie od 2007 roku do końca września 2014 roku w J., gm. Trzemeszno złośliwie niepokoił W. D. (2) poprzez kierowanie pod jego adresem wyzwisk i obelg i że jego zachowanie wyczerpało znamiona wykroczeń z art. 107 k.w. i na podstawie art. 5 § 4 k.p.s.w. w związku z art. 45 § 1 k.w. uchylił zaskarżony wyrok i w tym zakresie postępowanie umorzył,

II. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w ramach przypisanego obwinionemu Z. P. czynu uznał go za winnego tego, że w okresie od maja 2015 roku do początku listopada 2015 roku w J., gm. T. złośliwie niepokoił W. D. (3) rywalskiego poprzez kierowanie pod jego adresem wyzwisk i obelg i że jego zachowanie wyczerpało znamiona wykroczenia z art. 107 kw i i na podstawie art. 107 kw. w ymierzył mu karę 500 złotych grzywny.

III. W pozostałym zakresie utrzymał w mocy zaskarżony wyrok

IV. Zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane koszty postępowania odwoławczego w kwocie 50 złotych i wymierzył opłatę za II instancję w kwocie 50 złotych.

SSO Leszek Matuszewski